

Eddy Serie over de tongenvisserij op de kust in de jaren zestig

Bij het vissen in het slijk moeten, na elke sleep, het dek en de scheepzijden met water en borstel geschrobd worden. Op de foto toont de Brusselse passagier dat hij niet bang is voor het lastige werk. Op de achtergrond ziet men de matrozen Eddy en Maurice verpozen. Let op de rieten bemmen.

Begin de jaren zestig plaatsten onze kustvissers bokkeninstallaties op hun scheepjes om ermee garnalen te vissen. Tijdens de daaropvolgende jaren, wanneer de tongen in het voorjaar naar de kust komen, worden die installaties ook gebruikt om op tong te vissen. De netten hebben dan grotere mazen, worden verzaaid met ketting en kleinere bommen, maar de vangsten verdubbelen in vergelijking met het vroeger gebruikte plankensysteem.

De grote visserij volgt met belangstelling de ontwikkeling in de kustvisserij en als ze de resultaten zien duurt het niet lang

voordat ook het grote vlootsegment op het bokkensysteem overschakelt. Eerst doen de grote schepen dat met hun oude motoren, maar later gaan ze over op grotere motorvermogens die na een tijdje de pan uitswingen.

Tongpopulaties doen tijdens het voorjaar de kust aan zodra het kustwater 6° Celsius bedraagt. Later, als hobbytuinier, ervaar ik dat dit moment met de narcissenbloei aan onze kust samenvalt. Na de winterse visserij is het een kwestie van enkele weken voor we met de bokken op tong gaan vissen. Elke kustvisser heeft zijn favoriete plekjes, voor mijn vader en

Schipper Frans Serie gebruikt al zijn aandacht om het schip op rechte koers te houden, zodat de netten niet in de schroef terecht komen.

zijn O 628 is dat meestal in de slijkgronden voor de kustlijn tussen De Haan en Wenduine. Het merendeel van de kustvissers wil daar niet vissen omwille van het ploeteren in het slijk en velen willen hun mooi geschilderde scheepjes niet vuil maken. Dat slijkgebied heeft niet voor niets de naam van "de beir" gekregen.

Op een dag hebben we vier passagiers mee naar de 'beir'; een advocatenpaar en een koppel baruitbaters uit Brussel; ze nemen foto's en nu, bijna vijftig jaren later, zijn het historische kiekjes geworden. We plaatsen er enkele bij dit artikel. Zoals dat altijd in de visserij is, bestaat de schipperskunst erin om de beste plekjes te vinden, niet alleen waar de meeste tong zit, maar ook waar je het makkelijkste met de twee boelen doorgeraakt zonder in het slijk te blijven steken. Bij het winden zijn het keer op keer twee halfvolle kuilen slijk die op dek komen waartussen de tongen spartelen. Als de boelen na

**VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk**

via www.welkombijvloot.be

**kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)**

**en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)**

het winden boven water komen is het eerst zaak volle kracht vooruit te varen om het slijk zoveel mogelijk uit de kuilen te spoelen. Om geen tijd verspillen kan niet al het slijk eruit er op die manier uitgespoeld worden.

We rapen de tongen van dek en werpen ze in manden. Als ze langs elke kant opgeraapt zijn zet een matroos zijn voet in de vangst terwijl de andere er volop met de waterlans inspuut. Zo wast men tongen voordat ze worden gestript. Nadien worden ze nogmaals gewassen, voor ze in bakken met ijs worden opgeslagen.

Terwijl beide matrozen, elk langs hun scheepszijde, de tongen van dek rapen worden ze geteld. Zo kan men beide boelen met elkaar vergelijken en als blijkt dat er langs dezelfde kant altijd minder tongen bovengehaald worden, betekent dit dat deze boel minder goed vist dan de andere; dan is het bijstellen totdat er evenwicht komt. Als een bijgestelde boel beter gaat vissen, is het tijd om de andere een zelfde beurt te geven.

Zo zoekt men verder tot men de beste resultaten bereikt heeft. De ondermaatse tong wordt overboord geworpen en doordat wij de enigen zijn die op deze plaats vissen, hebben de teruggegooid tongetjes tegen het einde van het seizoen de wettelijke

Toeristen aan boord van de O 628. Een advocatenrechtspaar en een koppel baruitbaters; Eddy Serie (rechts) vertelt hen over het vissersleven.

maat bereikt en hebben ze meer commerciële waarde gekregen. Zo moet het zijn.

Eddy Serie

Einde aan de groei?

Economische crisis alom. Is het voor altijd afgelopen met de economische groei? Richard Heinberg die *Einde aan de groei* schreef, is er zeker van: het is gedaan! Er zijn er nog die beweren dat de economie op zijn grenzen stoot. Maar volgens Heinberg is het nog erger: een financiële en ecologische tsunami komt op ons af.

Waarom komt er een einde aan de groei? Om drie redenen, legt Heinberg uit. Er is vooreerst de uitputting van onze natuurlijke hulpbronnen, denk aan het opstoken van de olie, aan het razendsnelle verbruik van heel wat belangrijke delfstoffen en aan watertekorten. Ten tweede wordt de milieuschade steeds ernstiger, denk aan de dreigende klimaatverandering. Als derde komen daar de financiële crises bij die de economische bedrijvigheid zwaar ontwrichten, met instortende huizenmarkten, failliete bedrijven en omvallende banken.

We beleven, zo meent Heinberg, de overgangsjaren naar de langdurige economische krimp.

De uitvinding van het geld maakte het eerst nog mogelijk om torenhoge financiële schulden op te bouwen. Maar als de hulpbronnen uitgeput geraken, stort het kaartenhuisje in elkaar. Eigenlijk weten we dat al 40 jaar, namelijk sinds de publicatie van het rapport *Grenzen aan de groei* in 1972, dat de economie ergens tussen 2010 en 2050 op haar grenzen zal botsen. Inmiddels hebben we de maximale oliewinning op aarde ongeveer bereikt. Vanaf een zeker moment stagneert het olieaanbod en zal het zelfs gaan dalen. Gevolgen: fel stijgende olieprijs.

Maar er niet alleen maar het probleem van de olie. We zitten volop in een opeenvolging van luchtballen zoals we die al beleefden met de Aziatische crisis, de internetzeepbel en de huizenzeepbel.

We moeten leren leven met het 'nieuwe normaal', een economie die niet langer groeit. Maar we leren het helemaal niet. Heinberg waarschuwt: in 2100 zal de wereld het met minder energie moeten doen.

De linkse keynesiaanse politiek was erop gericht om de economie via overheidsinvesteringen weer op gang te krijgen. De groei zorgde dan voor de inkomsten waarmee de investeringen weer konden terugbetaald worden. Dat heeft in de XXste eeuw goed gewerkt, maar daar is nu een eind aan gekomen omdat we de draagkracht van de planeet overschrijden. Een keynesiaanse politiek zal, zo meent de auteur, het lijden slechts verlengen. Het rechtse alternatief van drastisch bezuinigen is nog schadelijker, aldus Heinberg. Dat zal de economie zo hard en catastrofaal verzwakken – Griekenland! – dat 'de patiënt weleens op de operatietafel kan komen te overlijden'.

Natuurlijk moeten we er alles aan doen om onze energie efficiënter te gebruiken. Maar, waarschuwt Heinberg, vergeet dat de efficiëntiewinst de groeimotor opnieuw zal doen aanslaan. Nooit nog zal energie nog zo goedkoop voorradig zijn als in de paar honderd jaar dat we de fossiele brandstofvoorraden plunderden.

We zullen, nog steeds volgens Heinberg, moeten afkicken van onze 'groeiverslaving' en moeten leren 'ontgroeien'.

Het goede nieuws is dat er wel degelijk oplossingen zijn voor onze economische problemen. Ook daarover valt nogal wat te lezen in 'Einde aan de groei'. Maar dat goede nieuws is wel afhankelijk van een vraag die eerder tot pessimisme noopt: zijn we bereid alle noodzakelijke veranderingen door te voeren, en dat tijdig te doen?

Heinberg schreef een goed onderbouwd en toch verstaanbaar boek over economie, een boek dat iedereen, zou moeten lezen, ook in de visserij. Niet dat we klakkeloos de stellingen van de auteur moeten overnemen, maar het boek levert ongetwijfeld compost van goede kwaliteit waarop goede denkoefeningen kunnen groeien over de toekomst van de maatschappij en van de... visserij.

Einde aan de groei van Richard Heinberg telt 380 p. en werd uitgegeven door uitgeverij Jan van Arkel i.s.m. Oikos. Kost 14,95. ISBN 978 90 6224 507 9.

EINDE AAN DE GROEI

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

BEMA
DOET
HET